

1961

(Koncoročná schôdza JRD)

Jednotné roľnícke družstvo malo v kultúrnom dome zvyčajnú ročnú uzávierku. Členovia boli na schôdzi zastúpení v plnom počte. Pri tejto príležitosti boli zvolení noví vedúci skupín z radov nových členov. Súdruh predseda Vojtech Szládicsek referoval o minuloročných výsledkoch. Vo svojom referáte hovoril o zmenách, ktoré sa udiali v rámci družstva, aktuálnych úlohách a potrebných investíciách v budúcnosti. Spomenul stupňovanie produktivity, povinnosti členov, poctivý a zodpovedný výkon prác. V referáte kritizoval nespoľahlivo vykonanú prácu jednotlivých traktoristov na poliach, nedbalú starostlivosť o stroje. Stroje, zariadenia na obrábanie pôdy sú zanechané na pracovných miestach, kde ich ničí hrdza, robotníci neošetrujú drahé stroje, neudržiavajú ich čisté a v poriadku. Počas prevádzkovania s nimi zaobchádzajú lajdácky, stroje preťažia, čoho dôsledkom je to, že sa predčasne opotrebujú.

(Dénes Kántor a perpetuum mobile)

V dome dôchodcov v Kováčovej zomrel vo veku 92 rokov v dôsledku krvácania do mozgu Dénes Kántor, strojní kováč. Menovaného poznal v obci každý. Bol známy tým, že už v mladosti si zaumienil, že zostrojí večný samohyb – perpetuum mobile. Počas celého života bol posadnutý touto utkvitou myšlienkou. Desaťročia konštruoval. Vymyslel plán a pustil sa do zostrojenia mašiny. Vítal, vyrezával rôzne vymyslené súčiastky a keď to už považoval za vhodné, poskladal ich, ale mašina sa veru posunula iba z jedného mŕtveho bodu do druhého. Takto to nie je dobre! - povedal si – musím to naplánovať podľa inej koncepcie! Mašinu hodil na bok a pustil sa do ďalšieho diela. Mudroval všetkými možnými spôsobmi, ale stroj sa nechcel sám od seba hýbať. Odteraz to budem robiť inak, lebo keď človek rozmýšľa, príde na mnoho chýb – že ma to doposiaľ nenapadlo! Je to predsa také jednoduché. Už to mám všetko v hlave a zostrojím to. Vymyslel som to a podľa toho sa do toho aj pustím – povedal si a znovu sa pustil do uskutočnenia svojho plánu.

Už bol v dome dôchodcov, keď som ho niekoľko mesiacov pred smrťou stretol na pošte a spomenul som samohyb. S radosťou zvestoval, že ho už dokončil, potrebuje len takéto skrutky – vybral z vrečka jednu a ukázal mi ju. Musím niekde nájsť takéto skrutky a keď ich budem mať, poskladám ho a podám v Prahe na patentový úrad za účelom schválenia. Z perpetuum mobile napokon nebolo nič. Svoju fantáziu si vzal so sebou do hrobu a aj

tam sníva o tom, že to musí fungovať, lebo sa mu to raz dávno prisnilo. Napriek tomu, že mal fanatické predstavy, niektoré koncepcie a špekulácie sa uplatnili. V obci mal prvú parnú mláťačku. Z mlátenia si pekne zarobil, avšak ošoh z toho nemal, lebo zarobené peniaze prehral v kartách.